

Certifikace udržitelnosti biopaliv

Ing. Jiří Trnka
výkonný ředitel
CZ Biom – České sdružení pro biomasu

Obsah prezentace

- Důvody certifikace
- Legislativní rámec
- Přehled kritérií udržitelnosti
- Systém certifikace
- Certifikační standardy
- Požadavky na články zpracovatelského řetězce
- Požadavky na zemědělce

Důvody certifikace

- Biopaliva = jedna z cest, jak nahradit docházející ropu, tedy neobnovitelný zdroj zdrojem obnovitelným
- V současnosti se biopaliva uplatňují jednak prostřednictvím přimíchávání do fosilních paliv a jednak jako speciální paliva typu E85, SMN 30 nebo B100
- Biopaliva jsou neustále napadána z pohledu vlivu na ŽP i z pohledu pěstování jejich surovin na zem. půdě (její zábor)

Důvody certifikace

- Zavedení nástroje pro udržitelnou výrobu biopaliv – jejich certifikace
- Vychází ze Směrnice 2009/28/ES
- 2 hlavní cíle:
  - Stanovení minimální úspory skleníkových plynů oproti fosilním palivům (35%, 50%, 60%)
  - Udržitelné pěstování surovin pro výrobu paliv v souladu se správnou zem. praxí a mimo oblastí s vysokou biodiverzitou či vysokými zásobami uhlíku (rašeliniště, mokřady, pralesy...)

Legislativní rámec

- Směrnice 2009/28/EC, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (požadavky na udržitelnost)
- Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší (povinnost vyjmenovaným osobám prokázat se splněním kritérií udržitelnosti)
- Nařízení vlády č. 446/2011 Sb., o kritériích udržitelnosti (znění kritérií, způsoby jejich stanovení)
- Metodický pokyn MŽP pro certifikační autority

Přehled kritérií udržitelnosti

- 1) Požadavky na udržitelnost
  - Ochrana biodiverzity
  - Správná zemědělská praxe
- 2) Požadavky na sledovatelnost a hmotnostní bilance
- 3) Požadavky na emise skleníkových plynů

Ochrana biodiverzity

- Udržitelná biomasa nesmí pocházet z oblastí
  - s vysokou biologickou diverzitou (chráněná území, Natura 2000, původní lesy, původní travní porosty)
  - s vysokou zásobou uhlíku (mokřady, lesy o ploše větší než 1ha, rašeliniště)
    - *problém spíše rozvojových zemí*
    - *využití registru půdy LPIS*
    - *ke změně využití nesmělo dojít před 1.1.2008*

Správná zemědělská praxe

- Pěstování surovin environmentálně odpovědným způsobem (ochrana půdy, vody, ovzduší)
- V EU - společná pravidla pro režimy podpor (GAEC)
- U příjemců dotací - využití systému Cross Compliance
- U zemědělců, kteří nejsou příjemci dotací a mimo EU – desítky kritérií

Sledovatelnost a hmotnostní bilance

- Zajištění sledovatelnosti jednotlivých dodávek udržitelné biomasy (tok zboží) v rámci celého řetězce počínaje prvním sběrným místem až po distributora biopaliva
- Povinné u všech subjektů podléhajících povinné certifikaci (první sběrné místo, sklad, výrobce biopaliv, dodavatel biopaliv)
- 2 metody
  - Metoda fyzické separace jednotlivých šarží
  - Metody hmotnostní bilance – fyzické mísení šarží a jejich zachování prostřednictvím účetnictví, množstevních kreditů, procentuálního podílu...

Úspora emisí skleníkových plynů

- Minimální úspora emisí skleníkových plynů ve srovnání s fosilními palivy
  - min. 35%
  - min. 50% - od roku 2017
  - min. 60% - od roku 2018 (pro nová zař.)
- Výpočet úspor v každém článku zpracovatelského řetězce
- Způsob výpočtu
  - použitím standardních hodnot
  - Individuální kalkulace dosazením skutečných hodnot

System certifikace

- Certifikace – proces prokázání souladu s kritérii udržitelnosti, do kterého vstupují všechny články dodavatelско-výrobního řetězce biopaliv

Pěstitel biomasy → výkup → sklad →
 → zpracovatel a výrobce biopaliva →
 → dodavatel biopaliv

System certifikace

- Certifikaci provádí certifikační společnost akreditovaná dle certifikačního standardu (u nás nejčastěji ISCC)
- Certifikace probíhá prostřednictvím certifikačního auditu a jeho výstupem je vystavení certifikátu pro výrobce biopaliva (platnost 1 rok) a prohlášení o shodě s kritérii pro ostatní články
- Součástí certifikace je i dozorový audit jehož součástí je i kontrola 3% farem – dodavatelů biomasy a 5% skladů

Certifikační standardy

- Komplexní systémy posuzování souladu s kritérii udržitelnosti, schvalované jako mezinárodní standard Evropskou komisí
- Nejznámější, nejstarší a nejrozšířenější **ISCC** (původem německý standard)
- **REDcert** - používaný v Německu, jednodušší systém – není zatím schválený EK
- Příprava **českého standardu** – levnější než zahraniční standardy

Požadavky na články zpracovatelského řetězce

- Pěstitel biomasy – samostatné prohlášení o splnění kritérií udržitelnosti
- První sběrné místo - povinná certifikace
- Sklad - povinná certifikace
- Zpracovatel - povinná certifikace
- Dodavatel - povinná certifikace
- Distributor pohonných látek – povinná osoba ze zákona. Osoba, která deklaruje úsporu skleníkových plynů v celém řetězci

Požadavky na zemědělce

- Hospodaří na poli
- Dodává biomasu
- Odpovídá za dokumentaci péče o půdu
- Odpovídá za dokumentaci k dodané biomase
- Jako dodavatel udržitelné biomasy podepisuje prohlášení, které předává výkupu
- Je součástí auditu ale není certifikován (pouze dobrovolně)

Požadavky na zemědělce

- Audit farmy
  - Povinný u 3% farem (může být navýšen)
  - U příjemce dotací – bezproblémová návštěva

Požadavky na udržitelnost

- Žádná produkce na půdě s velkou biodiverzitou
- Žádná produkce na půdě s velkými zásobami uhlíku
- Řízení produkce biomasy udržitelným způsobem
- Samostatné prohlášení pěstitele na předepsaném formuláři

Požadavky na zemědělce

Samostatné prohlášení zemědělce

(nutno použít oficiální formulář ISCC)

Obsah

- Identifikační číslo přidělené vystavovatelem
- Identifikační údaje vystavovatele a příjemce prohlášení
- Prohlášení, že biomasa pochází z půdy, která byla ornou před 1.1.2008 a že biomasa nepochází z ploch, ze kterých nesmí biomasa pocházet
- Prohlášení, že biomasa byla vypěstována v souladu se správnou zem. praxí
- Údaje o biomase (druh, datum sklizně, místo pěstování)
- Produkce emisí skleníkových plynů včetně informace o použití standardních hodnot či skutečných hodnot
- Prohlášení, zde je subjekt příjemcem přímých plateb

DĚKUJI ZA VAŠÍ POZORNOST

Ing. Jiří Trnka

CZ Biom

www.czbiom.cz

trnka@biom.cz

Tel: 724153581

